

Ю.О. Космінська,
канд. фіз.-мат. наук,
kpe@sumdu.edu.ua

Сумський державний університет, м. Суми

МОТИВАЦІЯ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ У КРЕДИТНО-МОДУЛЬНІЙ СИСТЕМІ

Ефективність навчання у вищій школі прямо залежить від мотивації студентів до навчання, яка визначається зацікавленістю студентів в результатах своєї праці. В ідеальному випадку студенти мають пізнавальний інтерес до предмету та професіональну мотивацію. Однак в сучасному студентському суспільстві часто спрацьовують перспективно-спонукаючі мотиви до навчання [1]. Це означає, що найближчий очевидний результат, якого досягають студенти, є підсумкова оцінка за курс, і тому найголовнішою мотивацією становиться прагнення набрати якомога більшу кількість балів, що вплинути на підсумкову оцінку. Таким чином, сам процес навчання виступає тільки як засіб досягнення мети – здати майбутній екзамен, отримати високі бали задля стипендії, а в умовах кредитно-модульної системи (КМС) часто має місце прагнення отримати мінімальну кількість балів, достатню для закриття курсу. Про це свідчить численне небажання студентів здавати кінцевий екзамен для підвищення свого рейтингу. Так, мета навчання часто знаходить зовні від пізнавального процесу, і тому постає питання про посилення мотивації студентів.

Зовнішнім фактором впливу на студента можна вважати формування інтересу до предмету самим викладачем, що залежить від його педагогічної майстерності. Проте мотивація пізнавального характеру виникати не буде. Використання викладачами методів проблемного навчання сприятиме формуванню у свідомості студентів мотив отримання знань, визначаючи свідому заінтересованість в процесі пізнання та розвиток творчих здібностей.

Впровадження КМС в українську систему вищої освіти може сприяти посиленню мотивації, оскільки використовувана в КМС розбивка навчального матеріалу на частини відносно невеликого розміру сприяє кращому сприйманню матеріалу, встановленню постійного зворотного зв'язку зі студентами та систематичному контролю. Але все ж таке посилення мотивації виглядає короткостроковим, оскільки після послідовного отримання достатньої кількості балів за декілька видів роботи, студент не об'єднує та не систематизує свої знання, бо не має мети здавать екзамен наприкінці. Екзамен в такому контексті постає не тільки як форма підсумкового контролю, але і як ефективний засіб

навчання, оскільки сприяє суттєвій концентрації уваги на сутності предмету, узагальненню, систематизації матеріалу, формуванні цілісного погляду на предмет. Необхідність систематизації, семантичної організації навчального матеріалу є безперечною. Доведено, що це є ключем до ефективного довгострокового запам'ятовування інформації [2], оскільки перехід сприйнятої інформації з короткострокової до довгострокової пам'яті залежить від її значеннєвої інтеграції у вже існуючу систему знань студента.

Таким чином, формуванню мотивів навчання сучасного студентства можуть сприяти як професіональні зусилля викладачів, так і адаптація Болонської системи освіти до особливостей українського суспільства.

Л.Ф.Руденко, доцент
Сумський національний університет, г Суми

РОЛЬ КУРАТОРОВ АКАДЕМИЧЕСКИХ ГРУПП І СТУДЕНЧЕСКОГО АКТИВА В ПРОЦЕССЕ ВНЕДРЕНИЯ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЙ СИСТЕМЫ ОБУЧЕНИЯ В СумГУ

Как известно, первокурсники, бывшие школьники, совершенно не готовы к обучению по кредитно-модульной системе, так как средняя школа, гимназии и т.п. не дают навыков самостоятельной работы.

Прежде чем у студентов-первокурсников формируются новые подходы к обучению в вузе, проходит значительный срок (2-3 месяца), т.е. первый семестр обучения 70-80% студентов заканчивается недобором баллов и многократными пересдачами, а для 10-12% - отчислением из университета.

На инженерном факультете СумГУ и в целом по университету в настоящее время действует институт кураторов групп первого курса, целью работы которых является формирование трудоспособных и организованных коллективов, а также оказание помощи в адаптации первокурсника к новым условиям учебы, отличным от школьных.

Для этого, начиная с первых дней учебы, кураторами проводится разъяснительная работа об особенностях работы и учебы по кредитно-модульной системе, даются рекомендации, как действовать в этих условиях. Много времени на кураторских часах уделяется анализу результатов модулей и циклов, проводится индивидуальная работа с неуспевающими студентами.

После анализа первых модульных циклов, для того, чтобы студенты глубоко разобрались как учиться в условиях кредитно-модульной